

L'albercoc

(ALDC, V, 1164. L'albercoc)

L'albercoc, fruit de l'albercoquer (*Prunus armeniaca*), és un der. de l'ár. d'Al-Àndalus ALBARQŪQ (ár. cl. BURQŪQ ← gr. ΠΡΑΙΚÓΚΙΟΝ ← llat. PRAECŌQUUM 'precoç', que degué rebre la influència de [MALUM] PERSĪCUM); el valor de 'precoç' ("más temprano maduran", *Autoridades*) deu explicar que a l'Occident passés a significar 'albercoc', mentre que a l'Orient es desviés a 'pruna' (Corriente); el *DECat* el deriva de (PERSICA) PRAECOCIA 'préssecs precoços'. *Albercoc*, documentat des del s. XIV, és la forma tradicional, que, eventualment, presenta la var. *arbercoc* 57, amb intercanvi de líquides *l* = *r*, ajudant-hi l'assimilació a la bategant següent, així com *albreccoc* 97, 115, 132, 137, 139 i *albecroc* 92, 96, resultat d'una metàtesi. *Albericoc* (amb les var. *albericoque* 87, 93, 100, *albericot* 89, *alberecoc* 91, *bericoc* 95, *berecoc* 47, *beracroc* 114, *benacroc* 107) té una vocal anapíctica afí a l'arag. i al cast. La substitució del segment *al-* per *am-* és l'origen de *ambercoc*, amb la var. *ambercot* 51, per l'equivalència *-k* = *-t* finals.

La presència de líquides, *l* i *r*, ha donat lloc a més variants formals. La vocalització de la *l* velar de la síl·laba inicial ha generat [aw]bercoc (dial. occ., var. *aubrecoc* 116, *oubercoc* 117) i [əw]bercoc (var. bal. *oubercoc* 75), i d'aquesta darrera, [u]bercoc (var. [o]bercoc 33, [ɔ]bercoc 44, 48, 49, *obrecroc* 111), per monoftongació del diftong

inicial (com [əw]fàbrega > [u]fàbrega, [əw]bergínia > [u]bergínia; veg. mapes 617 i 645 respectivament), causada sobretot per fonosintaxi (cf. Veny, 2013 b); de [u]bercoc, per contextos com l'*uberccoc* interpretat *lu berccoc*, va sorgir *b[ə]rcoc* 39, 52-54, 56, 60-63 (var. *merccoc* 59, *amerccoc* 163, 164, per equivalència B = M), però la var. val. *b[e]rcoc* 174, 175, 179, 184 es podria haver originat per desaglutinació de *albercoc* o *ambercoc*, amb les quals aquella conviu (174, 175).

Abrecoc sembla una homonimització amb *a(r)bre* (var. *abrecroc* 40, 105, 110, *abricroc* 98), amb pas a *i* en *abricoc* (var. *bricoc* 12, 13, 16, 17, 25, 99; *abricloc* 42; *albricoc* 90, amb dissimilació de bategants; *ubricoc* 106; *abircoc* 151, *aubricoc* 101) i *abricot* (var. *bricot* 8), si no es tractés d'un gal·licisme (← fr. *abricot*). *Abrecoc* seria una metàtesi de *abrecoc*. L'alg. *barracoc* 85 és un manlleu al logudorès *barrakokku*.

La profusió de variants està en funció de la presència de líquides en el lexema i la freqüència de l'alternança [k]/[t] en posició final és deguda a l'intercanvi d'oclusives (com dial. *càntuc/càntut*, *ràvec/ràvet*, etc.).

Notem que la var. originària, canònica, *albercoc*, normativa des del *DG₁*, 1932, és especialment viva en una gran part del val.

